

Paas eiland

Paaseiland blijkt een onvervalst droomeiland. En nu eens niet vanwege pina colada's en wuivende palmen. U vindt er iets wat heel zeldzaam is: totale afzondering en de mysterieuze sfeer van een verloren cultuur.

“P

aaseilanders zijn overlevers”, zegt Roberto. “Als je een Paaseiland met een groep anderen op een eiland zonder eten zet, eet hij gewoon de anderen op.” Hij lacht er vriendelijk bij.

Eerder vandaag kwam ik hem tegen tijdens de zondagsdienst in de kerk van Hanga Roa, het enige dorp op Chili's Paaseiland. Iedereen zong, de vrouwen met bloemen achter hun oren, de oude mannen in pak. Roberto had voor me gestaan; ik kende alleen zijn rug tot dat hij zich bij het einde van de dienst omdraaide en me een hand gaf. Toen ik later op de dag werd voorgesteld aan mijn gids, stond Roberto er weer. Op een eiland ter grootte van Texel, waar de krap zesduizend bewoners vooral in de toeristenindustrie werken, was dat niet zo'n enorm maar wel een prettig toeval.

Ik heb geluk: het resort Explora Rapa Nui, waar ik verblijf, heeft de beste gidsen in dienst. Zeggen ze natuurlijk zelf. Maar Roberto is wel degelijk een vat vol kennis. Hij rolt de eilandkaart uit en wijst de excursies aan die Explora aanbiedt. Want zo mooi als het enige resort aan de woeste zuidkust van het eiland ook mag zijn, het presenteert zichzelf het liefst als vertrekpunt voor wandel-, fiets-, snorkel- of 4WD-excursies.

Vandaag opteer ik voor een bezoek aan een van de vulkanen, waarvan het eiland er op elke punt een heeft. Ik kies de route over de hoogste van de drie, Terevaka. Bovenop dringt de totale isolatie van het eiland pas écht goed door.

Ver weg

Paaseiland is ver weg. Niet alleen vanuit Nederland, maar vanuit zo'n beetje elke denkbare plek op de aardbol. De afstand naar het eerstvolgende stukje land is dezelfde als die tussen Amsterdam en Lissabon. En dat betreft dan Pitcairn, een piepklein eilandje met zo'n 50 inwoners. Voor een béétje drukte moet een mens het 3757 km verderop zoeken, in de Chileense hoofdstad Santiago. Dat ligt op 'slechts' vijfenhalf uur vliegen. Klinkt als een eind, maar in feite is Paaseiland dankzij zijn airstrip nog het best bereikbare afgelegen plekje ter wereld. Voor een soortgelijk extreem geïsoleerd eiland, Tristan Da Cunha, zou je eerst een bootreis van zes dagen vanaf Kaapstad moeten trotseren.

Maar op Tristan Da Cunha zijn geen moai te vinden. Deze wereldberoemde beelden, die in

grote rijen vanaf de kust landinwaarts kijken als toeschouwers van een onzichtbaar circus, passen in het rijtje van de piramides in Egypte en Stonehenge in Engeland. Hoe deze metershoge giganten met een gemiddeld gewicht van twee olifanten uit één steengroeve over het eiland zijn verspreid, blijft onderwerp van wilde speculaties. Elke bezoeker houdt er zo zijn eigen theorie op na – inclusief de bemoeienis van marsmannetjes.

De belangrijkste locaties waar moai te vinden zijn, maken onderdeel uit van het Nationaal Park Rapa Nui. Maar ook het voetbalveldje in het centrum van het dorp Hanga Roa wordt overzien door een eenzame moai. In feite struikel je overal op het eiland, dat naar schatting maar liefst veertigduizend archeologische vindplaatsen telt, over de eeuwenoude restanten van deze beelden. Ook de *ahu*, de platforms waarop de moai stonden, en de unieke, nog steeds niet helemaal ontcijferde hiërogliefen zijn overal te vinden. Daarnaast heeft de zogenaamde vogelmancultus zijn sporen achtergelaten. Deze cultus ontstond na het in verval raken van de cultuur die de moai had voortgebracht.

Verrassing

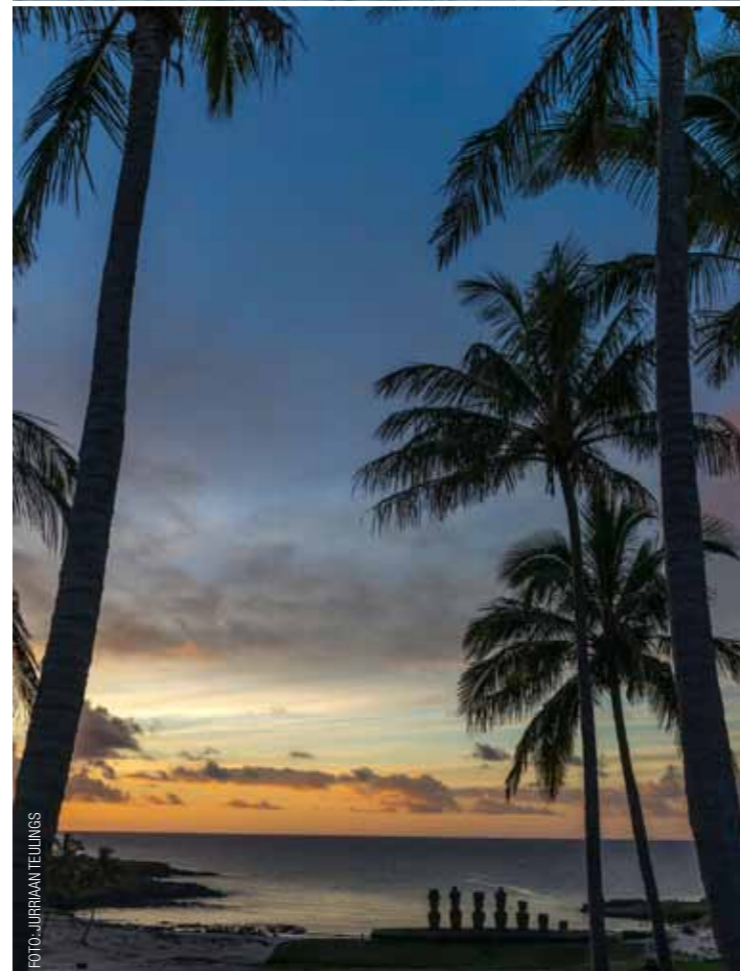
Een wandeling met gids Roberto langs de enorme gapende krater van Rano Kau is op zich al de moeite waard. Deze vulkaan op het zuidelijkste puntje van het eiland heeft echter nóg een verrassing in petto: de eeuwenoude ruïnes van Orongo. Dit dorp, balancerend op de door de elementen gegeselde kraterrand tussen de zuigende diepten van de vulkaan en de zee, vormde ooit het vertrekpunt van een jaarlijkse ceremonie. Daarbij probeerden elk voorjaar de sterkste mannen van de rivaliserende clans als eerste een ei te bemachtigen van de kolonie bonte sterns die nestelde op een tweetal rotsen op zee. De winnende clan won een jaar lang zeggenschap over het eiland.

Tegenwoordig zijn de glasheldere wateren rond de rotsen populair onder duikers en snorkelaars, die onder de waterspiegel dezelfde zeeschildpadden aantreffen die ook op de eeuwenoude rotstekeningen op het eiland figureren. Tot zo'n vijfhonderd jaar terug speelden zich hier op de rotsen dagenlange gevechten af op leven en dood om het eerste ei. Er mag weinig meer bekend zijn over zijn voorvaderen, maar gids Roberto, met dezelfde wipneus als de moai, denkt wel te weten hoe de winnaars aan hun calorieën kwamen. <

Jubileumkorting

Ter gelegenheid van het 80-jarig jubileum van *Arts en Auto* biedt reisorganisatie Djoser aan lezers € 80,- korting p.p. bij boeking van de 24-daagse rondreis Bolivia/Chili/Paaseiland uit haar programma 2015 (diverse vertrekdata, vanaf € 3545,- p.p., inclusief o.a. vluchten, vervoer, hotelovernachtingen met ontbijt, diverse excursies en Nederlandse reisbegeleiding, kortingscode BCPAA15). Meer info over deze reis: zie djoser.nl of bezoek de Djoser Reizigersinformatiedagen in Rijksmuseum Volkenkunde Leiden op 23, 24 en 25 januari (gratis entree, wel vooraf aanmelden bij Djoser).

Paaseiland (Isla de Pascua of Rapa Nui) ligt ruim 3500 km uit de kust van Chili. Het subtropische klimaat is 's winters op zijn mildst, maar dankzij de ligging in het midden van de Stille Oceaan is er altijd een verkoelend briesje. De enige accommodatie buiten het (enige en toeristische) dorp Hanga Roa – dat circa 6000 inwoners en ruim honderd hotels telt – is Explora Rapa Nui (explora.com). Om er te komen, vliegt u eerst in 16 uur naar Santiago (KLM biedt de meest directe route; een retourvlucht kost dit winterseizoen – zomer in Chili – vanaf circa € 900,-, klm.nl). Op de route Santiago-Paaseiland heeft de Chileense luchtvaartmaatschappij LAN een monopolie (retour vanaf circa € 550,-, lan.com).

